

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2022/4 (Değişik İşler)

Karar Sayısı : 2022/3

Karar Tarihi : 20/7/2022

TALEPTE BULUNAN: Ayyıldız Partisi Genel Başkanı Serap Gülhan SARIÇAM

TALEBİN KONUSU: Ayyıldız Partisi isminde yer alan "Ayyıldız" ibaresinin Zafer Partisince "Ayyıldız Hareketi" ve "Ayyıldız Gençlik Kolları" olarak kullanılmasının tedbiren durdurulmasına ve bu ismin kullanılmayacağına karar verilmesi talebidir.

I. TALEBİN GEREKÇESİ

1. Ayyıldız Partisi Genel Başkanı'nın dilekçesinde özetle; Ayyıldız Partisinin 3/9/2003 tarihinde kurulduğu ve hâlen faaliyette olduğu, Parti isminde yer alan "Ayyıldız" ibaresinin Zafer Partisi tarafından "Ayyıldız Hareketi" ve "Ayyıldız Gençlik Kolları" olarak kullanılmasının 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. ve 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 29. maddeleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokollerinin ilgili hükümlerine aykırılık teşkil ettiği, bu durumun devam etmesinin ileride giderilmesi mümkün olmayan aksaklıkların yaşanmasına ve iltibasa sebep olacağı belirtilerek Partinin "Ayyıldız" isminin Hareket ve Gençlik Kolları ismi olarak kullanılmasının tedbiren durdurulmasına ve bu ibarenin kullanılmayacağına karar verilmesi talep edilmiştir.

II. İNCELEME

2. Ayyıldız Partisi Genel Başkanı'nın başvurusu, Raportör Burak FIRAT tarafından hazırlanan rapor, ilgili Anayasa ve kanun hükümleri ile bunların gerekçeleri ve diğer belgeler okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

3. Anayasa'nın 68. maddesinin üçüncü fıkrasında "Siyasi partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler." hükmüne yer verilmiş, 69. maddesinin son fıkrasında da siyasi partilerin kuruluş ve çalışmalarının anılan maddedeki esaslar çerçevesinde kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

4. Siyasi partilerle ilgili esasların düzenlendiği 2820 sayılı Kanun'un "Kullanılmayacak parti adları ve işaretler:" başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "...siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri[nin] aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde başka bir siyasi partice kullanılmayacağı..." belirtilmiştir.

5. Öte yandan 2820 sayılı Kanun'un "Diğer sebeplerle başvuru" başlıklı 104. maddesinin üçüncü fıkrasında "...siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri ve rumuzlarını aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde kabul eden veya kullanan siyasi parti aleyhine Anayasa Mahkemesine, Cumhuriyet Başsavcılığınca resen veya ilgili siyasi parti tarafından doğrudan yazı ile başvurulur. Anayasa Mahkemesi başvuru tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde isim, amblem ve rumuzlarla ilgili olarak siyasi

parti siciline kayıt önceliğine göre yapacağı incelemede bu Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasına aykırılık görürse, aykırılık teşkil eden isim, amblem ve rumuzların hükümsüzlüğüne ve siyasi parti sicilinden terkinine karar verir.” hükmü yer almaktadır.

6. Anılan düzenlemelere göre bir partinin siyasi parti siciline kayıtlı başka bir partinin ismini aynen veya iltibasa yol açacak şekilde kullanması yasaklanmıştır. Siyasi parti siciline kayıtlı bir partinin isminin diğer bir parti tarafından karışıklığa yol açmaması şartıyla kullanılmasında ise herhangi bir engel bulunmamaktadır.

7. Ayyıldız Partisi, parti isminde yer alan “Ayyıldız” ibaresinin Zafer Partisi tarafından “Ayyıldız Hareketi” ve “Ayyıldız Gençlik Kolları” olarak kullanıldığını ileri sürmektedir.

8. 26/8/2021 tarihinde kurulan Zafer Partisi Tüzüğü'nün 11. maddesine göre parti teşkilatı belde, ilçe, il ve merkez teşkilatı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi parti grubu, il genel meclisi ve belediye meclisi grupları olmak üzere temel teşkilat, yardımcı ve yan kuruluşlardan oluşmakta; bu teşkilat yapısı içinde “Ayyıldız Hareketi” ve “Ayyıldız Gençlik Kolları” isimli bir oluşum bulunmamaktadır. Bu kapsamda hukuken var olmayan bir oluşum ile ilgili olarak Ayyıldız Partisi tarafından yapılan başvurunun incelenbilmesine imkân bulunmamaktadır.

9. Açıklanan nedenlerle “Ayyıldız” ibaresinin Zafer Partisince “Ayyıldız Hareketi” ve “Ayyıldız Gençlik Kolları” olarak kullanılmasının tedbiren durdurulmasına ve bu ismin kullanılamayacağına karar verilmesi talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekir.

III. HÜKÜM

Ayyıldız Partisi isminde yer alan “Ayyıldız” ibaresinin Zafer Partisince “Ayyıldız Hareketi” ve “Ayyıldız Gençlik Kolları” olarak kullanılmasının tedbiren durdurulmasına ve bu ismin kullanılamayacağına karar verilmesi talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına 20/7/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR